

tens Interesse, at der beffikkes duelige Lærere. Skolevæsenet, staaer dernæst i Forening med Kirken. Jeg veed vel, at der er et Dnske om, hvad man har kaldet, Skolens Emancipation, jeg skal ikke nu tale om, hvorvidt det er berettiget eller ikke, men det er i alt Fald ikke skeet endnu, og det maa vel indrømmes, at det ikke kan skee ved denne Lov, hvor vi maae tage Forholdene saaledes, som de ere. Kirken er ogsaa interesseret i, hvem der beffikkes til Skolelærer, da denne dog blandt Andet har at besørge Religionsunderviisningen og desuden ere mange, ja vel ogsaa de fleste, af Skolelærerembederne forbundne med Kirkefangerstjenesten. Idet altsaa den communale Autoritet beffikker Skolelæreren, beffikker den tillige Kirkens Forsanger. Jeg troer ikke, at man tør gjøre Regning paa, at Skoleraadet ialmindelighed vil tage det tilbørlige Hensyn hertil, og jeg kan ikke finde det rigtigt, at man ved Besættelse af Skolelærerembederne ikke blot tilfidesætter Kirkens og Statens Tilsyn, men ogsaa aldeles udelukker det. Naar Skoleraadet er forpligtet til at vælge blandt de 3, som foreslaaes, saa vil i de fleste Tilfælde i Birkeligheden Kaldsretten ligge i Borgerrepræsentationens og Sogneforstanderskabernes Hænder, idet de meget let kunne stille deres Forslag saaledes, at det kun er een af de Foreslaede, som fornuftigviis kan komme i Betragtning og beffikkes som Lærer. Uagtet jeg saaledes ikke kan tiltræde det Forslag, der her er fremkommet fra Udvalgets Fleertal, troer jeg dog, at det vilde være en Forbedring, skjøndt kun en meget ringe, naar man vedtog det Endringsforslag, jeg har stillet i saa Henseende, hvorved der i Kjøbstæderne gives Skolecommissjonen en Ret til at deeltage i Forhandlingen og Afstemningen angaaende Forslag til Skolelærerembeders Besættelse. Det forekommer mig at være i sin Orden, at den Autoritet, som har det locale Tilsyn, og hvem det paaligger at varetage Skolevæsenets Lærv, ogsaa faaer en Stemme med der. Jeg har vel tilføiet, at det Samme for Landet skulde gjælde med Hensyn til Sognepræsten. Jeg har ikke overseet, at det vel maa følge af de Bestemmelser, der indeholdes i Loven af 19de Marts 1855, men det er Udvalget selv, som har ledet mig til at blive uvis, om der

dog ikke maaffee kunde opfastes nogen Lov; thi det forekommer mig at være inconsequent, at ville udelukke Skolecommissjonen, hvori Sognepræsten er Formand, for Kjøbstædernes Vedkommende fra Deeltagelse deri, og dog indrømme, at Sognepræsten for Landet kunde deeltage deri. Skulde den Bestemmelse imidlertid ansees for ufornøden, skal jeg ikke have Noget imod, at den i saa Henseende fornødne Rettelse foregaaer til 3die Behandling.

Jeg har tilladt mig at stille et andet Endringsforslag til Mindretallets Forslag, og det gaaer ud paa, at den Kaldsberettigede skal kunne forkaste et gjort Forslag, naar Ingen af de Foreslaede burde beffikkes til Embedet, hvormod der i Mindretallets Forslag staaer, naar Ingen af de Foreslaede er stiftet eller værdig dertil. Jeg skulde ikke have stillet dette Endringsforslag, dersom jeg kunde antage det for en afgjort Sag, at disse Ord: „stiftet“ og „værdig“, ikke vare at forstaae absolut, men relativt, ikke sammenlignelsesviis, men i og for sig selv. Dersom det Ord: „værdig“ skulde forstaaes absolut, saa vilde en Forkastelse af det gjorte Forslag kun kunne finde Sted, naar en Mand var aldeles uuelig og slet ikke fortjente at faae noget saadant Embede, og det forekommer mig at ville være et stærkt Stykke for de Kaldsberettigede at afgive en saadan Erklæring; skal det derimod forstaaes sammenlignelsesviis, at vedkommende Autoritet ikke finder Noget af de Foreslaede at være fortrinnsviis værdig til at beklæde det omhandlede Embede, altsaa i Sammenligning med de andre Ansøgende, saa mener jeg, at det bør udtrykkelig udtales, saaledes at man kan forstaae, hvad Meningen er dermed; thi ellers vilde der, dersom Forslaget blev forkastet, blive sat et Stempel af Uuelighed og Uværdighed paa enhver af de Foreslaede. Den Redaction, som jeg har bragt i Forslag, vil medføre, at de Kaldsberettigede, naar de finde nogen Grund imod at kalde Noget af de Foreslaede, have at angive, hvilke deres Grunde ere, og vedkommende Repræsentation vil derved faae Leilighed til at imødegaae disse Grunde, og hvis der da ingen Overensstemmelse bringes tilveie, bliver Afgjørelsen lagt i Ministeriets Haand.